

(שפג)

גליון כ"ו) כי יאחזי בעקבות האדם בעל "דקדוקי מלך דרבי" לבאר מאמרי חז"ל על פי כללי הדקדוק וחלקי לשוננו הקדושה, וכמו כן אצט גם עתה לפני הקוראים באור על מאמר אחד, וז"ל: מנחלי יכולת ה' יכול ה' מבני ליה אחר ר"ח עכ"ל יאמרו העובדים תשש כחם כנקבה (בכחות פרק ח' עומדיו) רבים יחפלו על המאמר הזה, מדוע נטו חז"ל מדרך הפשוט שחיבת יכולת הוא שם המקרה, ולפי דבריהם הוא תאר הפעל לנקבה, במקום תבת יכולה? ומה גם אשר לפי הבאור הזה הקטן "יכול ה' מבני ליה" ועין ברש"י (שהאריך בזה).

אמנם כאשר נתבונן היטב בדרכי לשוננו הקדושה, נראה כי שונים המלים בלי ברחי בהוראותיהם, הראשון בל להורות על כונת שלילת איזה שם עצם או מקרה, כמו בדי כסף, ובדי זהב בדי חממה ובדי חבונה, אולם לשלילת איזה תאר יבוא תמיד ברחי כמו ברחי עשיר, ברחי חכם, ברחי נבון.

וכנה בהכחוב אשר לפנינו הובאה הוראת השכיחה בלשון ברחי בהכרח שהדבר המסולל הוא האר ולא שם מקרה, וז"ל פרש חז"ל מלת יבירת הייתה האר הפעל לנקבה כמו יבירה, אי לואת תמנה "יכול ה' מבני ליה" ועל זה הוצרך ר"ח לפרש בענין אחר.

מזה נובע לדעת כי חז"ל לא נטו בתאמרים זה (וכן ביהר מאמריהם) מדרך הפשט הפשוט המוכרח לפי הבנת הכתוב ע"פ סגנון לשוננו הקדושה.

(משיב מנחה) הרב החכם הבקי הגפלא הכהן הגדול בחורה וכו' ר' שאל קאזינעליטאן כי" ה"ב (בגליון ח"ה) בתאמרו "מנחת כהן" באור על המאמר "אזהבה" ורע אברהם אזהבה התאחרים ללאת מן השבת ומתאחרים לבוא" אשר בפיוט "כל מקדש שביעי" בשם גאון אחד, להסיר הפליאה הנושנה: מדוע הקדים הפיוט "אחר היציאה" שהוא התוספת שבת האחרון, ולאחר את "מהירת" היציאה" המוקדם באמת?

והנני להציע בזה גם באור נאה ומתקבל בשם אדוני אבי מו"ר הרב הגדול חו"צ הגביר הגעלה מו"ר אהרן סירערסקי כי" והוא כי הגאון בעל "המקדש" מקשה על מאמר חז"ל (קדושין פ"ב) "קיים אברהם אבינו את כל התורה כלה" אך שבת בשבת, והלא קודם מתן תורה נחשבו ב" לבני נח והם אם שבתו חייבים מיתה, כמאמר חז"ל (סנהדרין) גוי ששבת חייב מיתה? וחירץ כי אברהם אבינו עשה מלאכה במוצאי שבת, ולבני נח הוא נחשב לשבת, כי הלילה נחשב אחרי היום העבר, כידוע עכ"ל. והנה לפי זה לא היה יכול אברהם אבינו לקיים שמירת תוספת שבת האחרון, ר"ל אחר היציאה במדה יחירה כי היה גם וריו לקיים מלות עשית מלאכה במו"ש לקיים מאמר חז"ל "גוי ששבת חייב מיתה" אמנם התוספת שבת הראשון שהוא מהירת היציאה בשבת קיים במדה יחירה, וע"כ יאמר הפיוט "אזהבה" ורע אברהם אזהבה "שין דינס כבני נח ואינם חייבים לעשות מלאכה במוצאי שבת" המתאחרים ללאת מן השבת ומתאחרים לבוא" ר"ל הם יוכלו לקיים גם אחר היציאה במדה יחירה, וע"כ הקדים אחר היציאה כי עקור המדוע ב"ו.

דוד סירערסקי

אגרת פתוחה

להח' פ' וויינב. ב"ו. פירוש יפה ונאה לפירוש על תורה, ולא למע"א אשר רוח אחרת אחז עמו. להח' י"א מאור. ב"קא. בשם השגת הקארטע שלי ומשם תדע הכל וגם לרבות כי הגביר הגדול והגביר עוד לא שלח המנוע עד כה, העלה על לבך ג"כ את המודעה שלי אשר כעת בכל גליון. להח' לאנד. ב"ט. העבירי לא ידעם רק שירים עתיים ולפעמים רחוקות. גם המדעות חזק ראויות כי ישן כולן בן, ומה גם להשעין על

עגונות

חוסר נא עלי האשה העגונה החותמת מעה אולי תמצאו את בעלי דיוור אדאקף יליד פרשעמיסיל אשר זה כחצבע שנים באחי עמו בברית גאולין וקודם פסח העבר עובדי באמרו שיסע לעמבערגה, ולא השגתי ממנו חמונת אות ומאז ועד עתה אני נאחרתי עם ילד קטן עוד לא נמלא לו שתי שנים, ועומד אנכי לבא בקרב על המשבר, ואין לי כל מאומה להחיות את נפשי. אי לואת עשו עמי חסד ודרשו בכל עיר ועיר אחריו ואלה התם סימניו: קומתו גבוה, שערותיו שמורות כעורב, זקנו קטן ושחור, מעט ילך שחור, שנותיו כבן שלשים ומלאכתו במלאכת שלוחים, והוא מחסידי הרבי מראדאשין. אלה דברי אשה קשת רוח

פעריל אדאקף (פה בראדי)

איש אחד שמו אריעזר ירונתן טראב מראדאשין, שם אביו בעלרנאפאל מאיר, נשא אשה אחת פה פיאראש במלאחיה וישב עמה ארבע שנים, ואח"כ הלך לעיר ויינע, ומיווין שלה לאשתו ליבא אגרת אחת. והנה מאז ועד עתה יותר מעשר שנים לארשתי לא שמעתי ממנו ועקבותיו לא נודעו. שנותיו כעת לערך שמונה ושלשים, קומתו מתנעת (מתנעת) שערותיו פניו חור, פאות וציצית ראשו וזקנו שחורים, וזקנו קטן, מועטו ארוך. מלאכתו מלמד דרדיקי, וגם ביושן היה מלמד. וגם